

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **R. S.** o wznowienie postępowania (sygnalizacja),
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 maja 2025 r.
wniosku skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka od udziału
w rozpoznaniu sprawy o sygn. I KO 17/25.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 marca 2025 r. skazany R. S. złożył wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka od rozpoznania sprawy zawisłej przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I KO 17/25. W piśmie podniósł, że podstawą wniosku o wyłączenie jest wadliwe powołanie na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Wniosek o wyłączenie wskazanego sędziego został zarejestrowany pod sygn. KRI 960 i przydzielony do rozpoznania SSN Barbarze Skoczowskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego, oparty o przepis art. 41 § 1 k.p.k., zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z tym przepisem sędzia podlega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Okolicznością mogąca wywołać tę wątpliwość może być m.in. tryb powołania sędziego Sądu Najwyższego na urząd (zob. np.

postanowienie SN z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KK 206/21). Sąd Najwyższy ma zatem obowiązek wyłączyć sędziego także wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszych uchybień, a więc do naruszenia standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa (zob. np. postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2023 r., sygn. akt II KK 57/23 [KRI 155]).

Sędzia Sądu Najwyższego Marek Siwek, który został objęty wnioskiem, uzyskał powołanie na stanowisko sędziego SN na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22; uchwała Sądu Najwyższego w składzie połączonych 3 Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, wynika natomiast, że tego rodzaju wady stwierdzone w postępowaniach nominacyjnych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego mają charakter systemowy i będą brane pod uwagę w podobnych skargach złożonych w przyszłości do Trybunału (por. m. in. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z dnia 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce i z dnia 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce).

Wydaje się jednak konieczne zauważenie, że głównym powodem wyłączenia sędziego Marka Siwka jest uznanie, że rozpoznając sygnalizację skazanego o wznowienie postępowania, zmuszony byłby on do zajęcia stanowiska odnośnie okoliczności, która także go bezpośrednio dotyczy, albowiem jest związana z jego

własną procedurą nominacyjną. Sędzia Sądu Najwyższego Marek Siwek, który został objęty wnioskiem, uzyskał powołanie na stanowisko sędziego SN na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Podkreślić należy, że w piśmie skazany wskazał na możliwość obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. związanej z nienależytą obsadą Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu właśnie z uwagi na zasiadanie w jego składzie sędziego powołanego na wniosek KRS ukształtowanej na podstawie tej samej ustawy z 8 grudnia 2017 r. Orzekanie w tej sprawie przez sędziego Siwka naruszałoby więc zasadę *nemo iudex in casa sua*.

Mając powyższe na uwadze, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. I KO 17/25.

[J.J.]

[r.g.]